

TUDÁS

1. MENEDZSMENT

A Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet periodikája

XIX. évfolyam 1/2. jubileumi különszám

2018. október

Tartalom

KOCSIS MIHÁLY	
Előszó	5
SZEMÉLYES ÉS INTÉZMÉNYTÖRTÉNETI NARRATÍVÁK	
<hr/>	
KOLTAI DÉNES	
Panta rhei	9
KRISZTIÁN BÉLA	
Az átalakulás sodrában	15
OROSZI SÁNDOR	
A munkapiaci mechanizmusok hatása a pécsi személyügyi szervező, illetve humánszervező-képzés eredményességére	23
FARKAS ÉVA	
„Jót s jól!”	29
SIPOS ANNA MAGDOLNA	
Egy szemtanú sorai az egyetemi könyvtáros képzésről	36
ZÁDORI IVÁN	
A FEEK, ahogyan én láttam	48
GEORGE, TERRY NOEL	
From the outside looking in	55
GEORGE, TERRY NOEL	
Kívülről szemlélve – befelé nézve	59
KLEISZ TERÉZ	
Gondolatok, szubjektív látászögek	62
AGÁRDI PÉTER	
Személyes adalékok a FEEK narratív intézménytörténetéhez	68
NÉMETH BALÁZS	
Hűsz esztendő a FEEK-en, avagy „mintha tegnap kezdődött volna”	71
CSERNÉ DR. ADERMANN GIZELA	
A FEEFI-től az andragógia szakig	75
VARGA KATALIN	
Egy tanszék születése és virágzása	81
NEMESKÉRI ZSOLT	
Országos hálózattól a kiválósági centrumig	84
BODÓ LÁSZLÓ	
Az úgy volt... ..	91
HUSZÁR ZOLTÁN	
Találkozásaim a FEEFI-vel és a FEEK-vel	94
BOKOR BÉLA	
A közművelődés gyakorlatától az elméletig	96
EGERVÁRI DÓRA	
Az én FEEK-storym	99

Egy távolból jött FEEK-es ötagú visszaemlékezése

1.) Harapós Mókus

Müncheni irodámban csöng a telefon. A vonal végén egy számomra addig ismeretlen „*Koltai Dénes*” jelentkezik. Meghív, hogy legközelebbi magyarországi utam során találkozzunk Óbudán, a Harapós Mókus kisvendéglőben. Egyetemi ügyekről szeretne velem beszélni. (Később kiderül, hogy egy általam a déltiroli bolsanói egyetemen tanított magyar hallgatóm révén szerzett tudomást rólam.)

Sajnos, az egyeztetett nap előtti este Budán kutyát sétáltatva elcsúsztam a jégen és eltörttem a bal lábam. Fölhívtam dékán urat, hogy sajnos nem tudok menni. Azt mondja, „*Ha fekszel, ráérsz, meglátogatlak.*” Valóban, hamarosan ott termett, s mintegy tíz perc beszélgetés után meghívott a FEEK-re egyetemi tanárnak. Én persze a professzori felkérést nem vettem komolyan. Nem tudtam, hogy ő lényegesen többet tudott rólam, mint én őrola. Azt mondta: „*Na, jó, akkor legalább gyere el Pécsre, ahogy engedi a lábad, nézz körül, tarts előadást.*” Kérdeztem, miről. „*Amiről akarsz!*” – volt a válasz.

2.) „Azt a nőnek kell tudni”

Amikor elindultam az előadásra, Magyarországon ismeretlen voltam, hiszen kisgyermekként vittek magukkal a szüleim külföldre. Mind diákéveim, mind oktatói pályafutásom a müncheni egyetemhez kötöttek. Így igen meg voltam lepve, hogy a FEEK 5. emeleti, hatalmas előadójában minden helyen ültek. Csak később tudtam meg, hogy az akkor még nagyszámú kollégát és valamennyi, túl lassan menekülő hallgatójukat dékán úr bevezényelte a „német vendég” előadására. Ezért – teljesen jogosan – ismeretlenül is a fenébe kívántak. Szerencsére megenyhültek, amikor megtudták, hogy a „külföldi” vendég magyarul fog előadni, éspedig a szerelem pszichológiájáról. (Hálát adhatok, hogy kutatási területem „a szépség és a vonzalom szociálpszichológiája”, nem pedig az „ürmérték-érzékelés fejlődépszichológiája, különös tekintettel a másodiktól a negyedik életévig”!)

A sikeres előadás után Pécs kulináris élvezeteivel kényeztetett dékán úr, majd a kar földszinti folyosójára ültünk be a bordó bőrfotelekbe, eljövendő együttműködésünk részleteit megtárgyalni. Dékán úr titkárnője főnökétől azt szerette volna megtudni, zavarhatja-e megbeszélésünket, ha telefonon keresik. Szó szerint ezt kérdezte: „*Dékán úr bent van?*” „*Ezt a nőnek kell tudni!*”, hangzott a válasz. Hát igen. Ahány ház, annyi szokás. Ha müncheni dékánom szólt volna hasonlóképp, ez lett volna dékánsága végnapja.

3.) A prominens vizsgázó

Magyarországon újdonsült professzorként először voltam az államvizsga-bizottság elnöke. Mivel az itteni rend németországi szocializációmól erősen eltér, legalább annyira izgultam, mint a jelöltek. (Hadd jegyezzem meg, hogy kellemesen tűnt fel, hogy itt a lányok elegáns ruhákban, a fiúk öltönyben jöttek vizsgázni. Sajnos Németországban ez már nagyon rég nem divat). Nos, a vizsga előtti napon felkeres egy professzor kollégám: „*Holnap államvizsgáztatsz.*” Mondom, igen. „*A jelöltek között lesz Civódó [név megváltoztatva] is.*” Mondom, láttam a névsoron. „*Csak jelezni akartam*”, szólt kedves kollégám. Nemigen értettem, miért. De egy másik kollégám is felhívta figyelmemet Civódó úr másnapi vizsgájára. Kezdttem igazán kíváncsi lenni, hogy tán kimaradtam egy tv-s műveltségi vetélkedőről, ahol jelöltünk nyerte a sokmilliós nagydíjat, vagy szépségversenyt nyert, vagy miért

szólnak nekem Civódó miatt. Megkezdődik az államvizsga. Mint elnököt, különösen zavar, ha kopognak. De karunk könyvterjesztője áll az ajtóban, hogy beszélni szeretne velem. Az idős tanítónőt nagyon megkedveltem, jókat diskuráltunk vele az előadások között. De az államvizsga mégis csak államvizsga. Megkérdem tőle: Most? Mondja: „*Most!*” Elnézést kérek az éppen vizsgázótól, a bizottságtól, a felkészülőktől, s kivonulok, hogy megtudjam, mi az az égbe kiáltóan fontos ügy, amiért ki kell mennem az államvizsgáról. Ő is közli, hogy hamarosan Civódó jön vizsgázni. Ő sem tesz hozzá semmit, csak tájékoztat. Arról, amiről már ketten szoltak, de amúgy is tudtam. Szinte a tetőfokára hágott a kíváncsiságom, miért ilyen fontos immár három kedves kollégámnak, hogy tudjam, a nagy Civódó nálam fog vizsgázni.

Végre eljön a várva várt pillanat. Egy feltűnően elegáns, arany láncos úr lép a vizsgasztalhoz. Porceláncsészében gőzölgő kapucsínót tesz elém. Félretolom. Azzal kezdi, hogy reggel roppant fontos telefont kapott az Országházból, ezért nem tudott teljes mértékben felkészülni a vizsgára. Kérdem tőle: „*Kolléga úr, azt akarja mondani, hogy a vizsga reggelén akart elkezdni tanulni?*” Látja, hogy első bejelentése nem hozta meg a várt eredményt. Újra próbálkozik: „*Professzor úr előadása volt a kedvencem. Ez után a vizsga után egész nyáron pszichológiát fogok tanulni!*” „*Kitűnő ötlet, kolléga úr,*” mondom, „*s majd az őszi félév után, ha tényleg felkészült, várom vissza!*” Ezzel már nyújtom is az indexét.

4.) Tombola szerencse

A FEEK egyik hagyománya volt az adventi bál. Gazdag vacsorák, a hölgyek részéről pazar ruhák, remek élő zene, tánc, multság. A bál része a tombola is. Látom, dékánom bőkezűen vásárol a jegyeket árusító csinos lánytól. Magam is veszek 5 jegyet, adjunk esélyt a Jóistennek, ha meg akarna ajándékozni.

A prominens vendégek között az akkori kormány oktatási és kulturális államtitkára. Azon az estén jól arat: Ő nyeri a fődíjat, egy hatalmas lapos képernyős tv-t. A jelenlevők biztosak, államtitkár úr gesztust tesz: odaajándékozta a tv-t a kollégiumnak. Tévedtünk. Hóna alá veszi, s már siet is el.

5.) Márványtábla lárifári

Dékánsága vége felé a nyári félév befejeztével dékán úr jelzi, hogy meglepetésre invitál valamennyiünket. A kar földszinti folyosóján gyűlünk össze. Rövid beszéde után egy márványtáblát leplez le. De nem csak azt. A táblán hatalmas arany betűkkel ez áll: „DECENDO DISCIMUS”. Karunk mottója valóban a *tanítva tanulunk*, de a táblára nem ezt vették. Hiszen nem mindegy, hogy valaki docens vagy decens. Ki-ki maga döntse el, mennyire decens, hogy a táblán aranyba foglalva ott díszleg az a dékán, az a polgármester és az a miniszterelnök, akinek hivatali idejében a FEEK létrejött. Jó érzéssel állított magának és karának is márványtáblát dékánunk, hiszen alig három évvel később már a kar sem létezik. Kár a FEEK-ért, jó kar volt, kedves, rendkívül motivált kollégákkal, és lelkes hallgatók ezreivel. Órájuk emlékeztet – a hideg márvány helyett – ez a visszaemlékezés.